

Разрешенъ

отъ Мин. Нар. Просвещение

съ заповедъ № 30,320 отъ

12 октомври 1931 г.

Редактиратъ ученици.

Сътрудничатъ ученици.

Цена 2 лева.

Адресъ: в. „Виделина“
Мжж. гимназия — Варна.

ЛИТЕРАТУРНО-КРИТИЧЕНЪ И НАУЧЕНЪ ЛИСТЬ НА ВАРНЕНСКАТА СРЪДНОШКОЛНА МЛАДЕЖЬ

Уводни думи.

Вестникъ „Виделина“ има разнообразни и свѣтли задачи. Той е вестникъ на срѣдношколската младежь, списванъ отъ самите ученици. Има за цель да ръководи творческиятъ сили на младежъта още отъ ученическа скамейка, да канализира тѣзи сили и да ги постави, следъ излизане отъ гимназията, на услуга на общество. Затова, не само учениците, но и родителите имъ би трѣбвало да взематъ присърдце тѣхното дѣло и да го наследчатъ, колкото може повече.

Издаванъ съ голѣми материали жертви, той има вече своята пета годишнина, огледало на ученическата мисъль, на онзи бу-

день духъ, който кове бѫдащето и пълни съ радостъ настоящето. Той е свѣтъль лжъ, който може да изведе младите изъ мрака на бездействието къмъ царството на свѣтлите идеали и да ги приобщи къмъ цѣлокупното обществено творчество. Нѣма да сбъркame, ако кажемъ, че той ги готови за живота. И като вдига завесата на живота, той има високото назначение да разкрие предъ тѣхните младежки погледи, както изглеждатъ на действителността, така и високите върхове на тѣхните юношески блънове, които ясно се очертаватъ вътворбите имъ.

„ВИДЕЛИНА“.

3-й мартъ.

3. III. — 1878 год.

За трети пътъ свѣтва кандилото на новата българска държава въ предѣлите на Балканския полуостровъ.

За трети пътъ новата история на човѣчеството идва да напомни на всички, че човѣка е съществувало славно царство съ велики царе и патриарси.

За трети пътъ потомките на Крума, Омортага, Бориса, Симеона, И-

ванъ Асеня записаха свещените граници на българското племе.

За трети пътъ учителите на славянството се вестиха между своите братя, за да имъ напомнятъ за свое то минало и ги увѣрятъ въ по-свѣтлото бѫдеще на славянскиятъ народи.

За трети пътъ ние идваме на Босия, за да продължимъ да лото на Светите Братя и дадемъ своята дань въ изграждането не само на славянската, но и на западноевропейската култура. (след. II ст.)

Зашитете милата си родина и накажете нарушителя на вадия дългогодишъ и благъ миръ!

— Царя!... Царя иде! — подушна нѣкой отъ единия край на лагера.

— Царя!... Царя иде! — подеха други и преподнеса новината до другия край на лагера.

Аето го и любимиятъ царь Асенъ, възседналъ на бѣлия си конъ съ сребъренъ шлемъ и съ бойната съ бронзова ризница. До него препуска военачалникъ съ дълго копие, на което се развѣва надената хартия.

— Войници, бѫдете храбри! — викаше той. Не война проклета искахъ азъ, а миръ и доброжелателство да има между насъ!... Договоръ братски склучихъ съ Тодоръ Комнена, но вижте участъта му. На копие е намушканъ той, за да видите подлостта на моя съюзникъ, клехъ се въ името на Бога и св. 40 мъженици, вѣрвайте и ви є, и Богъ не ни дари победа. Бѫдете храбри!

Следъ мигъ се чу бойна тръба, втора, трета — знакъ, че боятъ започва. Хилядата конника отзърчаха напредъ. Следъ тѣхъ се понесе пехотата.

Изненадани останаха гърцитъ при този внѣренъ нападъ. Неочакваната среща съ куманската конница изуми врага: смѣлата атака го сплаши; изхвърлените хиляди стрели го вцепениха, а като виде бойните редове на железната българска пехота, която го заграждаше, виковете и звукозетъ на тръбите и гората отъ копия и маждаци, която наблизиаша, захвърли оржието, — бѣгаше позорно и се предаваше. Напразно полководци размахваха сабли, за да спратъ бѣгълците.

Ужасътъ така ги бѣше обхваналъ, че всички опити за куражъ и борба останаха напразни.

А когато храбрата българска пехота се смѣси съ гръцката и трѣбаше сабитъ да зазвѣнтятъ и маждаци да забухнатъ, небивалъ ужасъ и отчаяние обхвана врага.

И боятъ се свърши съ страшно поражение за гърцитъ. Самиятъ императоръ съ всичките си живи полководци и войници бѣха хванати въ плънъ.

Странна картина представляваше бойното поле, осъяно съ трупове и напоено съ кръвъ.

На едно място лежи едъръ полководецъ съ разсипани брони, подъ които звѣше рана съ съсирана въче кръвъ. До него войникъ съ пръснатъ черепъ бѣ извилъ глава, съ лице похлупено на земята, замърсано съ кръвъ и мозъкъ. Малко встани съ разперени ръце лежи на гръбъ конникъ, единиятъ кракъ на който бѣ впримченъ въ зенгията на коня му, издъхналъ до него съ две голѣми рани отъ копие въ главата и въ сърдцето.

Другъ конъ, още не издъхналъ, тресе месата си и жално поглеждаше за помощъ. Ранени пълзятъ като червеи, криятъ се задъ шубрачи и плахо гледатъ враните, които летятъ надъ тѣхъ на ята, грачатъ, смишаватъ се до жертвите, кацатъ по труповете и веднага политатъ, щомъ чуятъ викътъ на нѣкой умираещъ.

А старците отъ Клокотница пакъ сбираха вежди като сутринта, кръстѣха се и изговаряха:

— Наистина, знакъ Божий е била дневната кървава зора.

Димитровъ З.—VII-а кл.

Борисъ Христовъ, VII б.

Детска глава

За трети път българският народъ е повиканъ за борба, борба, въ която той тръбва да вложи всичката си енергия, всички си ентузиазъмъ, и оправдае величието на своето потомство.

Но за тая велика борба, която му престои той тръбва да калява най-много българската младеж.

Нека тя черпи поука отъ борбите на младите синове, които умръха по четирите краища на нашата държава и оставиха единъ завет:

Продължете дългото ни!

Да, дългото на нова България не е довършено. То тепърва почва.

Въ него нашата младеж тръбва да вложи всичката си младенческа енергия и постигне идеалът на своето племе.

България Санъ Стефанска,
Велика и свободна....
Ето нейниятъ път!

Вихринъ — В. М. Г.

ДОБРУДЖА.

Плачи, ридай, о Добруджа
страдала...

Дора Габе.

Добруджа, люлката и житницата на България, елмазът отъ българската Корона, нѣмиятъ свидетел на нашето славно минало, Добруджа, която презъ вѣковетъ е живѣла и растнала съ радоститъ и скърбите на България, бѣ откъсната отъ обятията на Майката България и окована въ тежки и срамни вериги.

Добруджанските витязи, оросявайки съ кръвта си бойните полета и чартайки границите на велика и обединена България, вмѣсто да се върнатъ по домоветъ си,увѣнчани съ лаврови вѣни, върнаха се роби и подъ чуждо иго.

Черенъ саванъ покри хлѣбородна и равна Добруджа. Но, поробениятъ, въпрѣки терора и жестоките изпълнения, искаятъ своето национално обединение, защото, за този идеалъ въ свѣтовната война умрѣха 20 милиона бойци, цвѣтето на Европа, и всички останали сложиха пушки при нозе, отъ Уилсоновия лозунгъ за миръ, защото чрезъ него ще зацари щастие и добродетель на земята, защото войната сѣ смѣръ и разорение и коване на нови вериги за срамно робство.

Но уви, свѣтътъ се измами въ своята вѣра. Франция, страната на Равенство, Братство, и Свобода, страната, която разруши Бастилия, издигна въ свѣта и въ Добруджа една нова Бастилия, въ която заключи свободата на 40 мил. малцинства. Страшното и позорно робство бѣ пакъ подновено, само че не въ Франция, Новия-свѣтъ, или Черния материкъ, а въ сърдцето на Европа, въ „културна“ и „хуманна“ Ромъния!

Но тѣмните сили, които създадоха това положение, си отиватъ. Но-ви и свежи сили идватъ да заличатъ позора на миналото, да възкресятъ Правдата и Свободата и да закръглятъ всѣки народъ като една национална единица въ нейните етнически граници. Тѣ заедно съ поробените заявяватъ на свѣта и на О.Н. ковачницата на народните сѫдини, че не съ банкети, разходки, комисии и бавене ще могатъ да залѣгватъ поробените, а само съ ревизия и унищожаване на „мирните“ диктати, за да принадлежи всѣки народъ на своята държава.

Хр. Димитровъ—VIII кл.

За стенографията.

Навредъ днесъ се мѣлви за икономия на място, трудъ и време. Вихрениятъ танецъ на живота не ще мѣрзъ и бездействие. Напредъкътъ на човѣчеството върви съ шеметна бѣрзина. Безъ отихъ! Безъ почивка! Ние летимъ като птици изъ вѣздуха, движимъ се съ стотици километри въ часъ по земната повърхност, времъ се като риби въ морските води и тамъ стоимъ съ часове. Това ние можемъ, но какво не можемъ? Ние не можемъ да долавяме бѣрзината на човѣшката мисълъ, вихрено-бѣрза, не можемъ да я завладѣемъ. Тя вѣчно твори и не знае застой; владѣе и се налага, но не позволява да бѫде владѣна. Творецъ на всички блага е човѣшката мисълъ, а нейнъ творецъ—природата... За отбелязване на мислите си служимъ съ писмена знаци. Отъ рисуване на това, което дадена мисълъ е изразявала, отъ отдавни символични части до... сегашното звуково писмо — ето развоя на писмото! Но каквото и да прави човѣкъ, не може да долози

всички потайности на човѣшката мисълъ. Писмото все повече и повече се усъвършенствова и все пакъ не може да достигне бѣрзината на нашата мисълъ, безъ да я съкрати, измѣни или изкълчи. И си задаваме въпроса: какво да правимъ, що да я предадемъ такава, каквато сама по себе си е тя? Много естествено! — да намѣримъ писмо толкова бѣрзо, колкото бѣрза е и мисълъта. И ние сме на тоя пътъ. Всички мисли се правятъ до стояние чрезъ говоръ, който сѫщо е бѣръзъ и за неговото записване е потрѣбно бѣрзо писмо. Опити въ тая насока сѫ направени още въ древната римска империя при записването на Цицероновите речи посрѣдствомъ така наречените „Тиронови ноти“. По-късно се явяватъ хора, които посвещаватъ живота си изключително на това крилато изкуство, което е дало задоволителни резултати.

Дори презъ срѣдните вѣкове то се е запазило. Ето така се явява стенографията или краткописътъ. Дали, обаче, съ появата на краткописа е разрешена проблемата за бѣрзото залавяне и отбелязване на човѣшкия говоръ? Да! Защото има хора, които съ негова помощъ умѣятъ да записватъ 400 думи въ минута. За настъ учениците е достатъчно да доловимъ и вложимъ на хартия 60—70 думи за минута. Ето какъ човѣшкиятъ говоръ не може да убѣгне отъ писмото! Ето какъ ние отчасти завладяваме мисълъта! Но малко е броятъ на учащите се, които знаятъ що-годе краткописа, а още по-малко, които умѣятъ да се ползватъ отъ него. Липсва интересъ и разпространение. Но нѣкой ще попита: какво е това стенография? За настъ не е важна номиналната дефиниция, а сѫщността на това изкуство. Последното се явява резултатъ на обикновеното писмо, но се отличава по своята бѣрзина и красота. Ако бихме почнали да изучаваме бѣрзописа (стенографията) отъ първо отдавление, то въ трети класъ бихме записвали буквите думите, излѣзви отъ устата на преподавателя, па биль говориъ бѣрзо или не. Това е благодать за учениците — не биха имали нужда отъ учебници и биха заучавали уроци тѣ си още въ училище. Това зауч-

ване се обяснява съ процеса на стенографирването. Грѣшно е твърдението, че стенографътъ се отбръща въ автоматъ. Въ самото начало чува думата, въ следващия моментъ съставя мислено образа и чакъ тогава я отбелязва върху бѣлата хартия. Тройна преработка! И при тия условия възможно ли е тя да не се запомни. Така е и съ мислите. При това тукъ се калява и духъ и воля, значи работи се по възпитателенъ пътъ. Има още редица добри страни... По пакъ пъкъ това крилато изкуство прилича на обикновеното писмо? По значи си! Отдѣлните букви въ обикновеното писмо се състоятъ отъ елементи, а стенографните са сѫщо елементи. И тамъ тръбва да търсимъ бѣрзината на крилатото изкуство. Явила се като потреба за човѣка, стенографията има преимущество не сао въ училището, но и въ всички учреждения, гдето се борави съ писане. Нѣма сѫдилище и народно събрание, кѫдето стенографията да не се прилага. По този начинъ съ достойнствата си тя замѣсти обикновеното писмо, негодно вече за интензивния животъ.

Обаче, за да си стенографъ, тръбба да си волева натура, т. е. да имашъ калено тѣрпение. А малцина притежаватъ това качество. Да се научишъ да пишешъ тъй бѣрзо, както говоришъ — това е блаженство, достигнато чрезъ трудъ и постъянство. Стенографията, обаче, още не е получила място, което ѝ се наца, за да изиграе онай роля, опредѣлена отъ Викторъ Юго: „Стенографията ще стане популярно писмо на XX вѣкъ“. Ние, младите труженици, се заемаме да оправдаемъ това предсказание и съ жаръ да работимъ за крилатото изкуство. Ние, утрешните граждани, поемаме тежкия кръстъ да издигнемъ това изкуство на видна височина. Култура и стенография! две имена, съврзани нераздѣлно помежду си. Ние сме младите носители на културата, на стенографията. Дѣлото ни ще се увѣнчае съ успѣхъ. Ако един цянятъ бѣрзината на техниката, други бѣрзината на мисълъта, то ние ценимъ бѣрзината на писмото, което съединява мисълъ и техника и съ това се явява мощнъ факторъ за напредъка на културата.

Stenograph—B. M. G.

Мезду аббитриентитѣ на Варн. М. Г.

(Драска).

Ако нѣкога Ал. Константиновъ при вида на Ниагара извика „Дай Боже, всѣкому това блаженство да види Ниагара“, то той бѣше обзетъ отъ вѣзвишки и вдѣхновени чувства. Азъ пѣкъ днесъ казвамъ: „Дай Боже всѣкому да стане аббитриентъ, за да почувствува веднажъ поне въ живота, що е щастие тукъ на земята. А знаете ли вие какво е това да си днесъ А-би-три-и-ентъ? О, не! Малцина сѫ тия, които могатъ да изпитатъ това блаженство и удоволствие да бѫдатъ аббитриенти и то, ахъ, оставете се отъ това желание, ако имате такова, въ нашата антична гимназия останала отъ времето на ренесанса...

Но нека ми бѫде позволено първо да преведа на по-простъ езикъ значението на думата „аббитриентъ“, каквото днесъ ѝ се отдава. Буквално „аббитриентъ“ значи: „а-би-тра“, но това е на чуждъ езикъ, което на български ще рече: „а-бе, дай ми тройката“. Каква дѣлбока мисълъ, каква нѣжка философия се крие подъ това значение!... Та нима това можеше нѣкога да отгатне? О, не! Тукъ вѣковната мѣдростъ е събрана въ една еднинка дума, която бѣше първъ идеалъ, нашъ стремежъ още отъ най-ранната възрастъ. И ето най-после, следъ дѣлги лутания, мѣки и Дантели бедствия стигнахме на този върхъ, кѫдето подъ нозетъ ни стена съ простосмѣртните ученици отъ долните кла-

сове. А ний сме горди, „вихръ и мѣгла“, както въ нашите знания, така и въ дѣлата си. Носимъ се стремглаво надъ всичко, защото една едничка само тройка—свѣщена, би ни извела въ горния свѣтъ. И тогава името ни ще остане обезсмѣртено — записано въ скрижалите на гимназията, нашата Alma mater, която мнозина наричатъ съ гордото название: гълъбарникъ; символъ на доль, кѫдето невините и чисти души на „гълъбътъ“ се събиратъ... И радва се, защото сме щастливи, щастливи!... И ако нѣмаше изпитванията, презъ които често падатъ градушки, придружени съ огнени дѣйки надъ главите ни, то вѣрвайте. Ние ще се чувствуваате като върай... Тукъ презъ много часове душата ни спокойно се възнася къмъ безкрайните небосводи унесени въ сладъкъ сънъ, тукъ ние намираме най-забавните увеселения, като свободно чупене на черна дѣска, джамове, чинове, късане картите по география, история и т. н. А това е само една хилядна отъ всичкото. Надники са само едно междуучасие въ нашите класове, напр. осми Бе и предъ вашия погледъ ще изпъкнатъ образите на всички гени и таланти, тоито ржководятъ цѣлия духовенъ животъ на гимназията... Тукъ сѫ всички председатели, даже и нѣкои отъ подпредседателите на дружествата, тукъ сѫ повечето отъ редактори на голѣмия вестникъ „Виделина“, който се ползва съ голѣма известност, а малъкъ тиражъ. Така, че остава само името му известно. Тукъ ще намѣрите и единъ върховенъ редакторъ на именития в-къ

„Виделина“, нареченъ Ницъ. Но това не му прѣчи да е и председателъ на вѣздържателното д-во, развиващо най-безгласна дѣйност, защото членовете му почти ги нѣма. И вие ще видите този талантъ винаги да е заетъ, било въ работа, било въ бездействуване, било най-сетне въ трупане на знания. Капацитетъ е по литературните въпроси, защото е цѣлъ пропитъ съ класически мѣдростъ — той е класикъ, отъ кѫдето знае и прочутото изречение на Сократа, а именно: „Азъ знамъ, че нѣщо не знамъ“; останало въ сила и за него, но само че втората част на мѣдростта. Изобщо, съ една дума аббитриентъ въ пълната сми- съль на думата. Тукъ сѫщо по вѣрховетъ на този училищъ животъ ще срѣщнате и други личности, а именно: Безеншекъ, човѣкъ на дѣлто и свѣткавичното писмо, членъ въ комитета на „Виделина“ съ цѣлата си душа плюсъ половина още; Момовъ, личностъ безъ прѣкоръ, за зата и не много известенъ, но зато пѣкъ надъ всички може да се наложи съ тежкитъ си мѣдрости и висшите знания: Вуйчо, но какво да кажа за него? Великъ хумористъ, готовъ винаги да разсмѣе всички, особено когато имъ предстои трудна задача. Напр. следующия част иматъ етика или физика и тогава той само да започне и всички ще захвѣрлятъ и етика и физики, защото който се сми- Ѣе, зло не мисли; Колю Провадийски — човѣкътъ на морето, крайцеритъ, геминитъ, лодкитъ и т. н. изобщо, всичко, което се отнася до морето. Но обрънете погледите си къмъ небето най-сетне! И тукъ си

имаме негови герои, между които изпъква образа на страдалния Самолетъ. Това прозвище, разбира се, съмъ си спечели, защото се опита да хвѣркне презъ единъ часъ по физическо възпитание преди една година. Но земята го привлѣче тъй силно, че той бѣ цѣлъ окървавенъ при сблѣскването си въ нея. Но това не му попрѣчи да продължи съ жаръ и пламъ дѣлто. Това му бѣ единъ видъ кръщение въ него... Талантътъ въпрѣки моето грижа и внимателностъ не се изчерпватъ съ тия имена. Потърсете въ музиката и тамъ вие ще намѣрите единъ велики и гениаленъ духъ, то-ва на Маестро Птицата — диригентъ на гимназиалния оркестъ. Човѣкъ, висъкъ познавачъ на музикалното изкуство. Даже и по математика като се говори за безкрайно голѣмото и малко, той вижда въ това една гама, една вѣчна пѣсъ, симфония на човѣшкия духъ... Но нека прекратя, защото три дена и три нощи да разправямъ за тия таланти, гени, събрани въ едно — образуващи аббитриенството на Варнен. М. Г., не ще успѣя, по простата причина, че това сѫ неизчерпащи извори на вдѣхновение и творчество...

Но стига! Боже прости ме, ако съмъ забравилъ нѣкого. Азъ захвѣрлямъ молива! Дайте ми етиката, защото идва часътъ ѹ, а азъ не знамъ

що е „вѣрховно добро“, наречено отъ насъ „вѣрховно дѣрво“.

Аббитриентъ Ницоолу.

В. М. Г.

Стихотворения**Сетни мисли.**

Сетни листи ронятъ
клончетата голи,
сякашъ да припомнятъ
минали неволи...
Падатъ на земята,
за да си почиватъ,
така и въ душата
спомени застиватъ...

Rubin — В. М. Г.

Речта на попъ Матей.

(изъ „Кървава пъсень“ П. Р. Славойковъ).

Рѣдки сѫ героитѣ въ нашата литература, които, освенъ да сѫ хора на дѣлото и мисъльта, да прите-жаватъ изкуството да говорятъ, то-зи даръ Божий, чрезъ който се налилъ духомъ и ние не познаваме по-видѣхновени речи отъ колкото тѣзи на Странджата изъ „Немили — Недраги“ отъ Ив. Базовъ и попъ Матей изъ „Кървава пъсень“ отъ П. Г. Славейковъ. Докато първата е пропита съ трогателни чувства на едно велико сърдце, когато се намира въ самопризнание и тия чувства сѫ изразени по най-простъ начинъ, то речта на попъ Матей представлява едно философско разбиране на идеята за България. И той, наистина, може чрезъ одухотворяване на това отвлечено понятие да му даде реаленъ об-разъ. Отаденъ съ цѣлата си душа на дѣлото, той изпъва сякашъ въ тази своя речь лебедовата си пъсень...

И ние го виждаме: изправенъ „на прѣга на тѣмния олтаръ“, впиль погледъ въ далечините, издигналъ въ ржка крѣста, подобно на Пасиция, когато свършва историята си и изгига листоветъ, като хвърля погнездъ къмъ шумното море и хаоса въченъ и започва:

Братя! Ний мислѣхме, че спрѣ живота заради насъ, а ето че изгрѣ той. Дни на робството не бѣха дни безплодни! —

Зашото животътъ, който нѣкога бѣлъ спрѣлъ, отново почва своя ходъ, а това е самата Божия воля, понеже Той обича всички, като ги обновява, за да защитятъ най-милото и скажо за човѣка на свѣта, и именно — „светия бащинъ кѫтъ, земята прадѣдна!“ А всички, които сѫ възмѣжали въ нея, родината, трѣбва да я водятъ къмъ слава. Защото

„Имота ни е то надъ всѣки другъ имотъ живеца съкровенъ на земния животъ“.

А това е България! — И ние слушаме гласа на попъ Матея да се въздига къмъ небесните простори, за да даде вѣра въ душите на тия, които го слушатъ, — България, това не е нищо друго, освенъ „лучъ, слово, помисъль, въздишка, плугъ и мечъ и всичко корени въ земята що е вѣло, тя на свѣтъти ни е едничѣкъ наши свѣти!“ — тя е въ зърното, което расте по нивите на селянина, тя е въ вика на про-

лѣтния дроздъ, въ сока на есенния гроздъ, тя е „най-светата глума въ устата на нашите врагове.“

„България, това Балкана е, въ небето издигнатъ, пѣсната на пѣс-ните да пѣй!“

Тя е въ словото, което ние пишемъ, България — това е вѣчнинъ изворъ, който никой не може да пресуши, защото въ него тече волята на Бога, която ги е възполила въ „робската неволя“, за да изгрѣе отново свободата. Трудътъ на всички сѫмъ Богъ го е осветилъ, — „подъ знамето и въ жива братска слога!“ И тѣ днесъ ще осветятъ знамето, защото това е „волята на Бога!“

„Богъ и България — единство въ двойна пѣсть!

Богъ и България на клетва ни зоватъ,

И тая клетва ний предъ кръста да дадеме— за нея да живѣмъ, за нея да умремъ!“

И ние сме сякашъ предъ финала, защото България е духъ Божи, Негова воля, Негово желание. Достига се до най-високото чувство, а именно себеотрицанието на личността за благото на родината. Личността се слива въ плѣтътъ и, за да стане градителка на нейните идеали. И то безъ противоречие, и съ високъ идеализъмъ да обѣрне наченатото дѣло и съ сигурни стъпки и съ вѣра въ утрешния денъ да се работи за изграждането му!

М. Ницовъ — VIII кл.

* *

Незнамъ дали нѣкой отъ въсъ знае за сѫществуванието на държавата Яирагължбия, но азъ Ви увѣрявамъ, че такава има.

Яирагължбия е страната, върху която Всевишниятъ е излѣлъ всичката си щедростъ, прелестъ и благодать.

Безкрайни плодородни ниви, оро-сени съ пѣстрилъ глави на яирагължбите, оглушени съ тѣхните божествени пѣсни, превити подъ тежкеста на плодородието.

Девствени гори, пресъчени подъ инженерството на Твореца съ бѣбреви потоци, обетовани отъ чудните звѣрове на природата, възпѣвани отъ прелестните птички.

Балкани, долини, поля, стрѣмнини и морета наредени въ божествена хармония. Въ такъвъ миръ кипѣха дните на яирагължбите.

Ни снокъ на немотия, ни гласъ на нездадоволство, ни скърби, ни страдания, а само радостъ, щастие и благодать.

Една само мисъль смущава душите на яирагължбите и ги кара да трѣпнатъ въ ужасъ.

Мѣдриятъ, умнинятъ, великиятъ владетель на яирагължбите е до-ста старъ, а младиятъ не иде...

Беднѣкъ съзрѣхъ Го съ бледно лице, уморенъ погледъ, и свити вежди, бавно да крачи по царските двори. Прехвръкнаха предъ него като бѣли пеперуди три малки момиченца съ вѣнци вържка и пѣхаха

пѣсни за младостъ и красота. Ожилъ отскочи Царьтъ назадъ, закри лице си, изохка и рече: Ше видимъ...

Следъ това пристъпилъ царствено къмъ своя велможа, поглежда го съ вѣторгъ и рече: — Не мога да търпи деца въ моето царство...

Станалото стало — милостта ми ще ги обхване. Но пристъпилъ моята воля, ще изпиташъ силата на гнѣва ми.

— Божа работа, Ваше Величество, — отговори сконфузено велможата, менъ ми стигатъ толкозъ, но знамъ ли азъ...

Не мога да си спомня, колко време има отъ тогава, но веднѣжъ като се разхождахъ по парка, чухъ да се мѣлви — Велможата има синъ, синътъ на велможа, велможковия синъ...

Веднага си спомнихъ за нещастния владетель, подирихъ Го съ очи и едва можахъ да Го съзира въ жгъла на парка, съ забити въ главата прѣсти, съ устременъ погледъ къмъ висините и едва чуто процеждаше: — Онова, що Богъ е отредилъ тукъ долу на земята, то трѣбва да бѣде. Величие, слава, мѣдростъ, закони, наредби не могатъ спрѣ богатство то на народа.

Следъ това отиде въ дома на велможа, поклони се предъ новия войникъ на Яирагължбии и рече: Съ законъ душа се не купува.

Мурадовъ — В. Д. Г.

МУЗИКА.

Нощъ е... тиха, лунна ношъ!...

Природата се кѫле въ пурпурна свѣтлина. Млѣчните лунни лѣчи сипятъ сребъренъ прахъ по улиците.

Вѣтраеци съ сурдинка пѣ, звездите замечани въ сладостенъ блѣнъ примигватъ.

Въ сиянието на ношта, напоена съ аромата на чудни блѣнове, простираватъ тѣжни звуци... проплакватъ сънно въ малка, нѣжна пѣсень, тѣжата по онова, което е било и го нѣма вече...

Като вѣлшебенъ сънъ отлитна, за да те не видя вече никога...

Слушамъ занѣмѣлъ въ скрѣбъ и копнѣ; ношта раздипла своите тайнствени гѣнки и... азъ чувамъ тиха, чудна пѣсень... пѣсень по изгубена радостъ...

Отронените звуци отъ нѣжните струни на китарата, звучатъ съ ласка вия призовъ на смѣртта...

Въ ношта, заслушана въ шепота но нѣжните цвѣти, ти свиришъ въ тѣжна пѣсень, безкрайната си нѣжностъ и жалба...

Азъ слушамъ... ти зовешъ... Сладостно чезна въ илюзията, която ми дава моятъ погледъ...

Ношната роса проблѣва въ спуснатите клепачи по вѣлшебния сънъ, отлитналъ въ сребърната мъгла на спомена...

Твоята тиха пѣсень по изгубена радостъ и отрада звучи, като блѣнъ въ ношта...

Азъ мѣлча, но тѣжните звуци обвиватъ въ копринени вуали измѣ-

ченото ми сърдце и въ кървавъ стонъ замиратъ... Зовътъ на твоята музика сякашъ казва: тежко, не-поносимо, жалко е...

Димна е твоята музика!...

Свири докато приспишь въздиш-ките ми — докато спрешъ сълзи-тѣ ми...

Свири ми!... азъ тихичко ще плача, както плачать нѣжните цвѣти въ ранна утринъ съ елмазни капки...

К. Гинdevъ

Варн. Мжж. Гимназия.

ОТДѢЛЪ**Тѣлесно възпитаніе.**

(II-а частъ.)

Преди да пристъпимъ къмъ са-митѣ упражнения, ще ви обѣрнемъ внимание върху **силното желание** (силата на мисъльта), което трѣбва непрекъснато да подържае въ се-бе си, за достигане на благоприят-ния резултат, а сѫщевременно и **дълъблоката вѣра** въ успѣха на начинанието, което сте започнали.

Дръжте въ ума и сърдцето си постоянно целта, която гоните и вие ще бѫдете възнаградени съ плодоветъ на здравия — естественъ разстежъ.

Изпълнявайте упражненията сут-ринъ (преди закуска) и вечеръ (пре-ди лѣгане) винаги на чистъ въз-духъ на открыто, или зиме при от-воренъ прозорецъ.

Не пропускайте нито единъ день. Систематически — редовно играйте, до като упражненията станатъ у васъ втора природа — навикъ.

Така, настойчиво продължавайте всѣка серия отъ три упражнения по 7 дни.

Ето II-а серия.

1. упражнение. а) Основно положение — седнали на пода (земята) съ краката обтегнати напредъ, пети събрани, рѣже къмъ пода (земята).

б) Вдишвайки бавно, почнете да се навеждате напредъ до като рѣ-цетѣ достигнатъ прѣститѣ на краката (безъ да свивате колѣната).

в) Задържате въздуха отъ 2 до 5 сърдечни ритъма.

г) Издишвайки бавно, почнете да се навеждате назадъ, до като рѣ-цетѣ дойдатъ до изходното положение (както въ т. „а“).

д) Задържане въздуха (почивка при отпуснато положение на тѣ-лото).

Повторете упражнението 5 до 10 пъти.

2-о упражнение: а) Изходно положение — седнали на пода (както при 1-о уп.), съ изпълненъ грѣбънъ стълбъ, прѣститѣ на краката зака-чени о напрѣчника на маса или креватъ.

б) Рѣже отвесно горе — по про-дължение на трупа — длани една срещу друга заловени. Навежгайки се назадъ вдишвайте въздухъ, до като гърба опре на пода.

в) Задържте въздуха отъ 2 до 5 сърдечни ритъма.

г) Издишвайки бавно, повдигайте трупа (чрезъ упоръ на краката о

Следва 4 стр.

Изъ класния дневникъ

на IV а/р кл.

Днесъ, 10 XII., азъ отивамъ рано сутринта въ училище. Още когато створихъ вратата и влѣзохъ въ коридора, се зададе №, който не си направи трудъ да върви по гладки плочи, а се засили и се хлъзна и отиде право при закачалката, съблѣче си шинела той, а следъ малко и азъ, и влѣзохъ въ класната стая. Тукъ бѣ малко тѣмно, но нито не прѣчеше на № да чете вестникъ и да развива политика заедно съ свои другари, които тъй бѣха подпрѣли глави, като че ли разрешаваха изхода отъ итало-абисинската война. Днесъ № още съ идваше малко веселъ. Той хвани за яката № и му каза, че билъ опасенъ, защото задигналъ отъ банките милиони и милиарди и затова билъ богатъ. Посмѣхъ се, но не

следъ много звѣнца удари и преподавателъ влѣзе. Като прочетохме молитва, той си извади тѣртерчето и почна да изпитва теория. Наистина, на много другари учители се скара, но частът мина безъ нищо забележително, освенъ че № си пишеше домашното по алгебра за четвъртия часъ. Звѣнца удари и неочаквано, и всички излѣзохме на коридора. № и №, които винаги се боричкатъ и боксиратъ и си въобразяватъ, че сѫ свѣтовни шампиони, пакъ почнаха старитѣ си упражнения. №, като ги видѣ, ухили се до уши и сияющъ отъ вѣторгъ, отиде да ги подкача, но сериозните боксъри не му обрѣщаха внимание, докат

напрѣчника) до изходно положение.

д) Почивка—задържане въздуха.

З-о упражн. а) Изходно положение—седнали върху столъ, крака о пода (земята), съ пети и колѣна събрани, ръце кръстосани на гърди. Вдишвайте.

б) Издишвайте бавно, като навеждате трупа напредъ, до като опрете съ брада о колѣната.

в) Задържане въздуха 2—5 сърдечни ритъма.

г) Изправяте трупа бавно, до първоначално положение, като вдишвате дълбоко.

т) Задържане въздуха.

Почнете ново.

Упражненията се правят първоначално до 4—5 пъти, а следните дни, увеличавайте още по 1 път до като на седмия ден достигнете до 10 пъти последователно.

Психо-физиологическото въздействие върху организма ви ще бъде толкова по-ефикасно, колкото повече сте внимавали, т. е. съсрѣдоточвали мисълта си върху самото упражнение.

Не забравяйте, че съ това едновременно упражнявате ума и волята си.

(следва)

Б. Ж.

Дейността на учениците от Морския спортен лагеръ.

Още на 21 Септември 1935 год. започна гребането отъ членовете, като старите—запознати съ гребане, излизаха направо съ лодки въ пристана и на открито море до „Карантината“ или по крайбрежието. Новите членове прекарваха по нѣколко часа въ обучение владѣне, на греблата и пробни излети изъ пристана.

Така, презъ чудните есенни следобѣди, начиная отъ 28. IX. — началото на учебната година до 9. XI. до като времето позволяващо да се гребе, съ направени 105 излизания съ лодки осморки, шесторки и една четвъртка, като съ взели участие 160 ученици легионери.

Малкото лодки, съ които разполага спортния легионъ (2 осморки и 3 шесторки), се указаха недостатъчни за да задоволятъ нуждите на останалите членове.

А, този идеаленъ спортъ извършванъ при кристално чистия въздухъ надъ морската повърхност, при пълно дълбоко дишане и развиращъ хармонично всички части на тѣлото, привлича все повече и повече младежите, които съ жаръ му се отдаватъ.

Презъ зимния сезонъ, начиная отъ 1 февруари, н. г. се устроиха теоретически и практически курсове по морезнание.

Изнесоха беседи: 1. Д. Василевъ — председателъ на М. С. Л. на теми: „История на свѣтовното корабоплаване“ и „Морско законодателство“.

2. г. Тр. Ивановъ, мичманъ II р. — „Флотъ, воененъ флотъ, устройство на Корабите, значение на военниятъ флоти“. „Подводници, устройството имъ, тѣхното действие и значение“.

3. г. Кр. Платниковъ, п. капитанъ при Варн. Прист. Управление — „Оразуване на вѣлните“.

Предвидени съ още беседитѣ: Кърмчийско дѣло. Вѣтроходство. Котви и верига. Минно ограждане. Корабно вѫжарство. Ладъчно дѣло, Морска сигнализация, Плаване.

Беседитѣ ще продължаватъ до откриване на учебния сезонъ.

Чрезъ плуване и гребене да създадемъ стоманени тѣла, крепки воли, възвишени души, обичащи родното море.

9. III. 1936 г.

Б. Ж.

Печатница Просвѣщение П. Зенгиновъ — Варна.

ул. „Шуменъ“ № 2.

Силата на молитвата.

(Разказъ)

Зимна ноќь. По павираните улици на добре планирания градъ по късень срѣдношъ часъ се движеше човѣкъ на срѣдна възрастъ, здравенякъ и строенъ. Обронилъ глава на гърди, випълъ погледъ въ земята, съ ръце въ джобовете на панталоните, по къжо палто, той мѣръше своите крачки съ голѣмата точностъ.

Народътъ отдавна бѣ престаналъ да се движи по улиците. Студениятъ мартенски вѣтъръ щипаше по червените страни на всѣки закъснѣлъ минувачъ, който, раздръзнатъ отъ тия мартенски милувки, бѣрзаше за своя домъ. Бѣше престаналъ всѣкаквъ шумъ. Нощта, наметната черна наметала, се разхождаше по безлюдните улици. По правата улица не се виждаше нищо. Чуваха се само закъснѣлите удари отъ стѣжките на закъснѣлия минувачъ, който все още продължаваше да следи вѣрността на своите отмѣрени крачки. Ако го погледнеше човѣкъ така, съ единъ погледъ само, би помислилъ наистина, че той измѣрва нѣщо, но взрѣ ли се подобре, ще забележи, че той мѣри не земята, не улицата, а по-скоро хода на своята притискаща го мисълъ.

Градътъ спѣше, легко приютенъ въ пазвитъ на нощта. Улиците, тихи и безмълвни, сякашъ arterии безъ кръвъ. А надъ всичко—небето бѣ опнало своя балдахинъ въ цвѣтъ тъмно-синъ, който по тонъ дрогонаваше сънките на тъмнината. Тукъ-таме малки звездички срамежливо показваха трепетни лжчи, хвѣрлящи съ страхъ слаба сребърно-блѣла свѣтлина да не би да наруши хармонията на мартенската ноќь.

Отъ време на време закъснѣлиятъ минувачъ нѣщо тихо говорѣше на себе си...

„Нѣма! И тази вечеръ нищо!“ Дори не можа да спечеля нѣколко лева да се почерпи. Та и отъ кѫде? Безработица! Ето вече цѣла година безъ работа. Случваше се понѣкога да изкара по нѣкой левъ, но за кое по-напредъ?—за хлѣбъ ли, за дѣрва ли? И намираше за по-добре да ги изпие, тѣй като чувствуващъ, че съ всѣка чаша вино пада отъ душата му част отъ мжката му. Въ кръчмата се чувствуващъ по-добре. Плачътъ на детето му, тѣжното и изпитото лице на жена му го страшно измѣчваха. А въ кръчмата поне за нѣколко часа той зѣбраше немотията. И тази вечеръ пакъ трѣбваше да се върне въ кѫщи безъ нищо. И пакъ сѫщите въпроси: „Не намѣри ли работа?“ И реши да се отбие за малко въ кръчмата и се почерпи съ нѣколкото лева, които му бѣха останали...

Богъ ли? казваше той. Но кѫде? Защо не ми помогне сега? Ако наистина Богъ е за угнетените и обременените, защо днесъ ме изостави?

Въ сѫщото време една малка звездичка му подхвърли на смѣшливъ свѣтълъ лжъ върху черния фонъ на неговите мисли. Той повървѣ, поклати глава и вдига погледъ отъ земята Огледа се. Нощта и вѣщата отъ отъ нея тишина го стрѣснаха. Погледна нагоре и видѣ небето. Той, обаче, бѣ стигналъ дома си. Открайна вратата, чийто шумъ глухо отекна въ тъмната ноќь Огвори и вратата на стаята. Една бедна, обаче, грижливо наредена стая—слабо освѣтена отъ едва мѣждуката кандилце. Той завари младата си жена и детето си колѣничили и съ тихъ шепотъ се молѣха предъ образа на Спасителя. Стаята му се видя много близка, скъла, но и въ сѫщото време далечна. Сякашъ години наредъ бѣ отсѫтствувалъ и сега следъ това дълго отсѫтствие се врѣща у дома си. Той гледаше всичко това съ широки отворени очи Струваше му се всичко тѣй далечно, тѣй мѣгливо...

Но тѣ не го чуха, като влѣзе, не го видѣха. И той все още стоеше изправенъ до вратата. Картина на молещите се: жена и дете извика у него далечни спомени. Тѣй ли бѣше преди 2—3 год. Колко весело бѣше у дома му. А сега? Нѣщо сви сърдцето му. Той не смѣеше да погледне иконата, сякашъ се чувствуващъ виновенъ предъ Бога, противъ когото той само преди нѣколко минути роптаеше.

— Татко, защо и ти не се молишъ? се разнесе изведенъжъ слабиятъ гласецъ на детето и тѣжно отекна въ студените стени на стаята. Той нищо не каза и вмѣсто отговоръ още по-низко наведе глава къмъ земята. Съ страхъ гледаше на него жена му. Страхътъ, въ първия моментъ, че е пиянъ, скова устата му. Но когато го погледна въ лицето, тя видѣ да се тѣркаятъ две сълзи отъ дълбоко хлѣтналите му очи. Изведенъжъ той повдигна глава, хвана рѣжата на очуденото си дете и нѣжно го притисна до гърдите си. И усѣти той, че нѣщо ново, чудно, непознато до сега се вмѣкна въ него, но въпрѣки това, струваше му се, че му стана по-леко на душата. Стаята му се видѣ по-свѣтла, а Спасителътъ сякашъ по-кротко го гледаше...

Вѣтърътъ продължаваше да бѣга като лудъ по улиците, да бѣска вратите на кѫщите и свиря по кумините имъ. Нощта тихо отминаваше. Уморена тя се готвѣше да спи. И бѣрзаше да събуди по-скоро брата си — денѧтъ, който да я замѣсти.

Камбаниятъ звънъ на близката църква тихо отекваше въ студената утринъ. Предъ разпятието човѣкъ колѣничалъ, съ наведена глава къмъ земята се молѣше Богу. Той бѣше повѣрвалъ въ Него.

Ковачева Милка

уч. отъ VI-б класъ.

В. Д. Г.

Дружественъ животъ.

Историко-Възпитателно д-во „Отецъ Паисий“.

Отъ 3 до 8 Мартъ д-вото изнесе своята агитационна седмица посветена на Родината. Откриването ѝ стана съ поднасяне лавровъ вѣнецъ съ подходящъ слово отъ ученика Д. Момовъ отъ името на д-вото на живителъ паметници на нашата свобода—опълченци.

На 4. III говори отъ името на д-вото директорътъ на В. М. Г. г-нъ П. Михайловъ на тема: „Родния езикъ и родната литература“. Г-нъ Директорътъ завѣрши своята сказка съapelъ къмъ слушателите да ценятъ родния езикъ като крепителъ на националното ни съзнание.

Втората сказка бѣше изнесена отъ рѣжоводителя на д-вото г-нъ Параскевовъ на тема: „Дивна България“ придружена съ свѣтливи картини. Съ своето картино описание сказчикътъ пренесе слушателите отъ тихия бѣлъ Дунавъ презъ китните български полета и дивния гордъ Балканъ къмъ величествените сънжни върхове на Рила и Пиринъ. Цѣлата сказка бѣ основана върху девиза: „Опознай България, за да я обикнешъ и да знаешъ, какъ се мре за нея“.

Третата сказка—„Великаните отъ нашето възраждане“ въ която се обрисува величавото дѣло на тия героични чеда на българския народъ, които въ дни на тъмно и тѣжко робство поведоха борба срещу нашите духовни и политически поробители, бѣ изнесена отъ г-ца Попова. Тя покани слушателите да черпятъ примѣръ въ добри и черни дни отъ тия неумиращи въ нашето съзнание величани.

Седмицата се закри съ забава, изнесена на 22. III. въ салона на ученическото кино съ добре подбрана програма.

Забавата се откри отъ гимназияния оркестъръ подъ диригентството на уч. отъ VIII кл. Юр. Баевъ. Духовата музика при В. М. Г. изнес-

се композицията на г-нъ Стоименовъ — фантазията „Хаджи Димитъръ“ — и увертура „Моята кралица“ — подъ вещето рѣжоводство на г. Стоименовъ. Публиката заслужено акламира младите музиканти.

Единътъ отъ оригиналните номера бѣ концертното рисуване, изнесено отъ учениците: Зафировъ, Българановъ, Пинзовъ, З. Димитровъ и Р. Димитровъ, които нарисуваха титаните на нашето възраждане: Паисий, Раковски, Левски, Ботевъ и между тѣхъ идеала на българския народъ Санъ-Стефанска България.

При образите на тия величани, уч. Кръстю Драгуловъ говори за пътя, по който трѣбва да върви българската младежъ за постигане националните идеали.

Ученикътъ Веселинъ Младеновъ съ голѣма вѣщина извирши „Цигонервайзенъ“ и показа единъ несъмненъ талантъ и бѣше върнатъ нѣколко пъти на сцената. Цѣлата седмица и забава завършиха съ едно повищено чувство на национализъмъ.

— На 21. II. т. г. въздржателните д-ви при мѣжката и девическа гимназии имаха съвместно събрание. То бѣ открыто отъ председателя на въздрж. д-во отъ мѣжката гимназия М. Ницовъ и следъ единъ малъкъ уводъ, въ който се подчертаваше, че днешното време изисква силни характери, а това се придобива чрезъ въздржанието, даде думата на референчика Хр. Михайловъ у-къ VIII кл. М. Г. Реферата бѣ на тема „Алкохолни психози“. Основната мисълъ, която референчникътъ прокарващъ, че постоянно употреба на алкохола довежда до тежки и неизлечими болести. Събранието бѣ добре посетено.

Сѫщите д-ви изнесоха на 14 III. т. г. въ салона на девическа гимназия своята традиционна забава съ завиденъ успѣхъ. Салонътъ се указа тѣсънъ за многобройната публика, която бѣ въодушевлена отъ хубавите номера. Отъ тѣхъ трѣбва да забележимъ хубавите думи, изказани отъ у-ка З. Дончевъ. Това бѣха думи за по-зрѣвътъ трезвостъ и здравъ моралъ въ обществото и личния животъ. Оркестърътъ подъ диригентството на у-ка Каневъ отъ VIII кл. бѣ на завидна висота. Сѫщо трѣбва да отбележимъ голѣмия успѣхъ на ученичките Татяна Киселова и Верхадина Гунева, които съ завидно умение изнесоха казачка. Тѣ бѣха бурно приветствувани.

М. Н.

ХРОНИКА

Редакционниятъ комитетъ на в-къ „Виделина“ за уч. 1935—36 година има съставъ: Маринъ Кръстевъ Ницовъ — VIII кл., Димитъръ Момовъ Ненчевъ — VIII кл., Антонъ Петровъ Атанасовъ — VIII кл., Вѣра Янкова Скулева — VIII кл., Димитъръ Георгиевъ Димитровъ — VIII кл., Земенъ Тодоровъ Димитровъ — VII кл., Вѣччо Лазаровъ Грозевъ — VII кл., и Радко Петковъ Караджевъ — VII кл